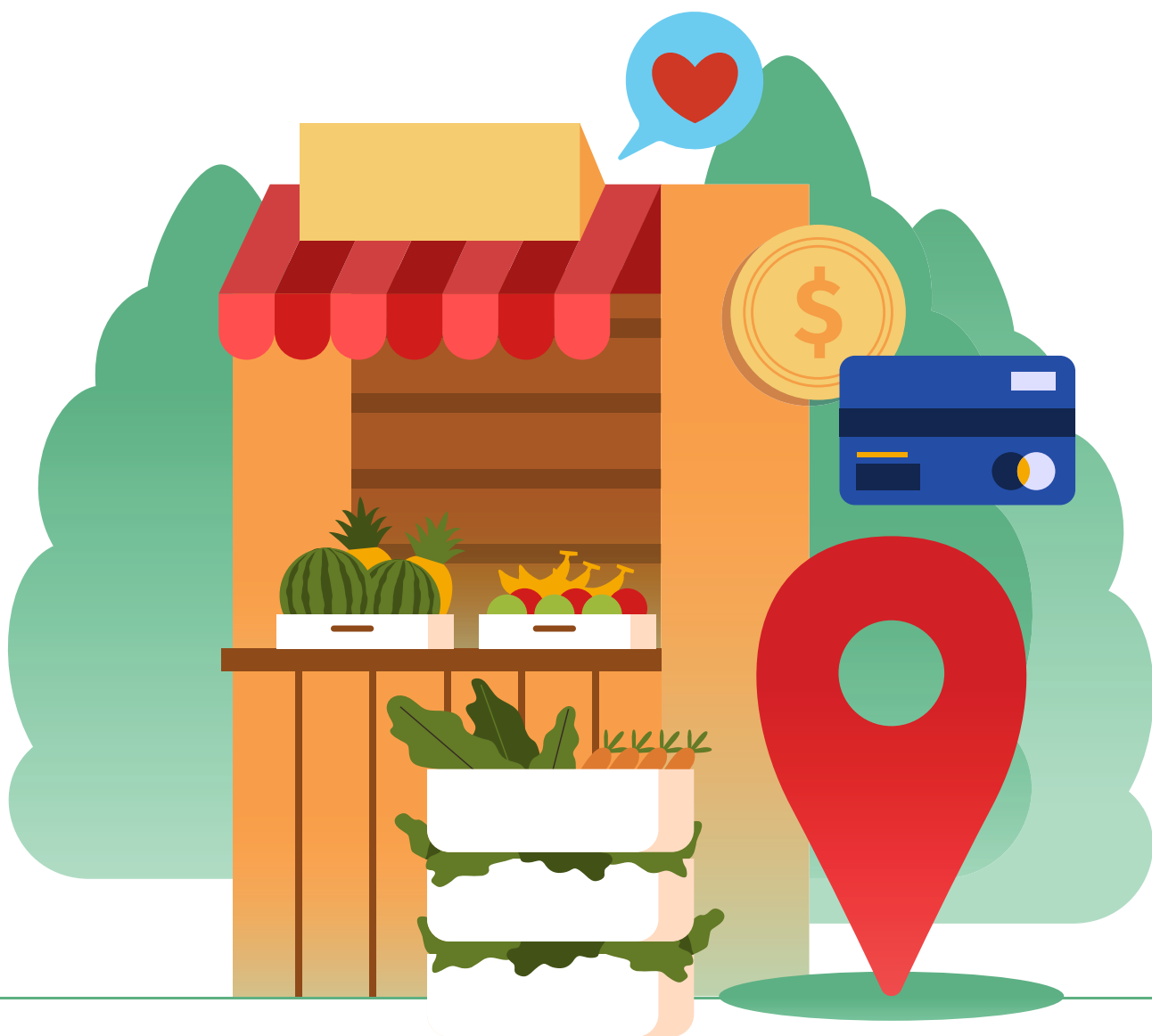

بانوان کارآفرین در حوزه کشاورزی؛

الگویی بهتر از بلاگرهای مجازی

اشکان جلیلیان |
دانشجوی دکتری اکولوژی گیاهان زراعی

برای نشان دادن توانایی‌های بانوان این سرزمین و الگو دانستن آن‌ها، نیازی نیست در کتاب‌های تاریخی به دنبال تهمینه‌ها و گردآفریدها گشت، یا مادام کوری و بی‌نظیر بوتو را نشان داد، کافی است این باور را داشت که زنان کشاورز و کارآفرین، می‌توانند الگویی باشند برای موفقیت‌های اقتصادی، اجتماعی و در کنار آن برای خانواده‌های ایرانی. زنان نیمی از جمعیت کشور را به خود اختصاص داده‌اند، ولی سهم آن‌ها در بخش اقتصاد ایران تنها ۵ درصد می‌باشد. سخت ناگوار است که ۵۰ درصد جمعیت ایران صرفاً ۵ درصد تولیدات بخش اقتصادی کشور را به خود اختصاص داده‌اند. برای ریشه‌یابی سهم اندک زنان در بخش اقتصاد با جناب آقای دکتر سهراب دل انگیزان، دانشیار اقتصاد دانشگاه رازی کرمانشاه و مدرس دوره‌های کارآفرینی گفتگوی انجام داده‌ایم که گزیده‌ای از آن را می‌خوانید؛ در ادامه نیز با گفتگویی صمیمانه به معرفی نمونه‌ای از بانوان موفق کارآفرین پرداخته‌ایم.

- کارآفرینی بانوان در بخش کشاورزی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

کارآفرینی زنان در دنیا بخش بزرگی را به خود اختصاص داده است که در دنیا امری جاافتاده است. مسئله اقتصاد زنان و کارآفرینی بعد از دهه ۸۰ میلادی بسیار مطرح شده است. زنان در بخش استارت‌آپ‌ها و بخش‌های صنعتی و گردشگری و حتی بحث مد بسیار موفق بوده‌اند. در ایران نیز زنان کارآفرین موفق داریم و حتی می‌توان گفت از مردان نیز موفق‌تر بوده‌اند، به‌طور مثال سرکار خانم مقیمی در حوزه حمل‌ونقل که از ۴۰ سال پیش فعالیت خود را شروع کرده است نمونه موفقیت زنان در بخش اشتغال است.

- آیا میزان کارآفرینی و نقش زنان در اقتصاد ایران نسبت به

مردان عادلانه است؟

خیر، ویژگی‌های اقتصاد جامعه به‌گونه‌ای است که مصرف‌کنندگان ما در جامعه از گروه مردان و زنان هستند، ولی بیشتر مواقع تا قبل از دهه ۸۰ و ۹۰ میلادی و حتی همین الان تعداد بیشتر کارآفرینان و تولیدکنندگان مردان هستند، و این عدم تناسب جنسیتی بین عرضه و تقاضا در یک جامعه و بین مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان چه در جامعه محلی و ملی و جهانی یک مسئله جدی است. قانداً نیاز اجتماع بر آن است که زنان بیشتری وارد حوزه کارآفرینی بشوند تا بتوانند این خلا تبعیض جنیستی را بین تولید و عرضه جبران کنند. جالب است بدانید که زنان کارآفرین موفق بسیاری در دنیا داریم، اما مقایسه زندگی این زنان و مردان در حقیقت تطابق حوزه‌های زندگی مردان و زنان نشان می‌دهد روش‌ها و نگرش‌ها و حوزه‌های تئوریک کاملاً متفاوت یا کم شباهتی وجود دارد. تجربه‌ها، عوامل، موانع و رفتارهای متفاوتی در جوامع بین مسیر موفقیت زنان و مردان در حوزه کارآفرینی مشاهده می‌کنیم. موانعی که بر سر راه مردان است برای زنان نیز وجود دارد، با این تفاوت که موانع مازادی به دلیل زن بودن برای آن‌ها وجود دارد، موانعی که دلیل آن، جوامع سنتی و نگرش خاص به زنان هستند و حتی جوامعی که به دلیل قوانین آن‌ها، این موانع ایجاد می‌شود. دیدگاه عرفی و حتی موانع مالکیتی و حقوقی زنان در برخی جوامع اولیه، زنان را در فعالیت‌های کارآفرینی محدود می‌کند و این محدودیت‌هایی است که نسبت به مردان بیشتر است. بنابراین کارآفرینی زنان در این شرایط سخت‌تر است و باید این موانع برطرف شود.

- نقش دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی در برطرف سازی موانع

فرهنگی برای حضور زنان چیست؟

باید گفت در مورد زنان ما فقط مسئله آموزش زنان را نداریم، ما باید بیشتر مردان را آموزش بدهیم، چرا که بیشترین محدودیت زنان خود این افراد نیستن، این مردان هستند که مانع کارآفرینی زنان می‌شوند، همسران، پدران و برادران مانع کارآفرینی می‌شوند و قانداً در حوزه دانشگاه، صدا و سیما و آموزش و پرورش باید ورود کنیم برای آموزش عام و این فرصت و فضا را در اختیار همه قرار بدهیم تا آقایان کمتر مانع فعالیت زنان بشوند. با تجربه‌ای که در سه دهه اخیر داشته‌ایم بخش عمده این موانع در کارآفرینی زنان محدودیت‌هایی بوده است

دکتر سهراب دل انگیزان

دانشیار اقتصاد دانشگاه رازی
کرمانشاه و مدرس دوره‌های
کارآفرینی

که مردان به وجود آورده‌اند و نقش آموزش به این دلیل بسیار مهم است و باید از سوی صدا و سیما و دانشگاه صورت بگیرد. آموزش‌ها باید فرهنگی باشد و مخصوصاً آموزش باید از طرف رهبران محلی و مذهبی باشد، این رهبران باید در خصوص کارآفرینی زنان صحبت کنند تا این موانع فکری برطرف شود. نقش این رهبران در کاهش موانع از سوی مردان به دلیل خرده فرهنگ‌هایی که اسمش غیرت است بسیار مهم است تا بتوانند آن را کنار بگذارند و استعداد‌های زنان در زمینه اشتغال شکوفا شود. این کار عمیق است و نیازمند این هستیم از حوزه‌های متعددی وارد بشویم.

-در زمینه کشاورزی آیا کارآفرینی بانوان می‌تواند موفق باشد؟

در این بخش زنان می‌توانند به دلیل ماهیت آن و ظرفیت بالای آن ورود کنند، چرا که تجربه‌های بسیار موفقی در این زمینه وجود دارد. در استان کرمانشاه و در طرحی برای کار آفرینی بانوان که مسئول اجرای آن بودم، از بین ۳۴۰۰ ایده از بین تمام ایده‌های زنان استان، ما ۱۴۰ نفر را به مرکز آموزش شبانه روزی دعوت کردیم و ۱۱۴ نفر از این افراد در یک دوره سه ماهه در بیستون کرمانشاه حضور پیدا کردند. بعد از سه ماه یک آزمون برگزار شد و از بین طرح‌های کسب و کار این افراد، ۴۰ نفر را برای دوره تکمیلی انتخاب کردیم و حوزه‌های شغلی و کارآفرینی را تخصصی‌تر آموزش دادیم. بازدیدهایی انجام شد و این زنان توانستند با این بخش بیشتر آشنا شوند و در نهایت از بین این افراد ۱۴ نفر طرح کسب و کار خیلی خوبی ارائه دادند و به‌طور مستقیم در استان این طرح‌ها اجرا شد. تسهیلات همچون وام، امکانات و مشاوره‌های اقتصادی نیز داده شد. به‌طور مثال یکی از این افراد با ۶ عدد میش آغاز کرد و بعد از ۴ سال گله‌ای بالای ۵۰۰ عدد میش را مدیریت می‌کرد. یا شخص دیگری در بخش فرش و گلیم در روستایی شروع به کار کرد و بعد از مدتی با تشکیل تعاونی کار خود را توسعه داد و در کشور نیز به‌عنوان کارآفرین موفق معرفی شد. یا در بخش دیگر با تولید مرغ تخم‌گذار در روستا آن هم در یک طویله قدیمی توانست فعالیت مرغ تخم‌گذار را آغاز کند و بعد از مدتی موفق شد مجموعه‌ای را شکل دهد که ۱۰ نفر را در زیر مجموعه خودش قرار دهد و در بخش‌های دیگر نیز کارآفرینی را شروع کرد. در بخش دالاهو نیز خانم دیگری با همکاری برادرهای خودش چند هکتار زیتون کاشت و توانستند در این زمینه نیز موفق باشند و یکی از بهترین تولید کنندگان زیتون در منطقه غرب و حتی در صادرات آن باشند. و مثال‌های دیگری که نشان می‌دهد در بخش کشاورزی زنان می‌توانند موفق باشند.

پایان گفتگو موانع کارآفرینی بانوان در بخش کشاورزی با جناب آقای دکتر دل انگیزان

- لطفا زمینه فعالیت خود را بیان کنید؟

زمینه فعالیت ما در بخش کشاورزی تولید، بسته بندی و صادرات زعفران از ایران به نقاط مختلف جهان شامل کشورهای اروپایی تا کشورهای حوزه خلیج فارس است.

- ایده شروع کار چگونه به ذهن شما رسید؟

به دلیل علاقه ای اینجانب به صادرات جهت انتخاب محصول برای صادرات مطالعات زیادی از طریق منابع داخلی و به خصوص خارجی داشتم که متوجه شدم زعفران بهترین گزینه می باشد زیرا هجدهمین کالای با پتانسیل بالا در صادرات ایران هست و به این دلیل به سمت فعالیت در این حوزه رفتم. مکان دسترسی به زنجیره تأمین آن امن است به این دلیل که تولید آن در ایران ۴۰ تن در سال هست و این حجم تولید زعفران در هیچ کشوری وجود ندارد. پر کاربرد بودن این محصول که باعث شده در صنایع مختلفی از جمله: تولید سوسیس، کالباس، صنعت گوشت، صنعت نوشیدنی های انرژیزا، صنایع لبنی، صنعت تولید عطر، صنعت دارویی، صنعت آرایشی و بهداشتی و... مصرف شود که در نتیجه بازار هدف گسترده ای دارد. پتانسیل ایجاد ارزش افزوده را هم در صنایع مختلف دارد.

خانم مریم یعقوبی

مدیر عامل شرکت
بین المللی آرشیدا

با توجه به گفتگو صورت گرفته، زنانی که از این موانع عبور کرده اند و در حال حاضر از کارآفرینان موفق در بخش کشاورزی هستند، شایسته تقدیر می باشند، برای نشان دادن این زنان با کارآفرین موفق گفتگوای داشته ایم که می تواند چراغ راهی برای شما باشد. گفتگو ما با سرکار خانم مریم یعقوبی است، که در بخش صادرات زعفران به کشورهای اروپایی و آسیایی فعالیت دارند. ایشان مدیر عامل شرکت بین المللی آرشیدا می باشند و چگونگی شروع کار خود را توضیح می دهند.

- موانعی که بر سر راه خود داشتید چه بود؟

چگونه این موانع را کنار زدید؟ یکی از این موانع انتقال وجه بود که به حمدالله از طریق صرافی معتبری که پیدا کردیم در حال حاضر داریم انتقال وجه‌ها را مدیریت می‌کنیم. مانع دیگر، صادرات به کشورهای امریکایی و دیگر کشورهای که تحریم هستیم، بود که در حال حاضر از طریق کشور واسطه و صادرات مجدد از کشور واسطه در حال انجام هست. بسته‌بندی برای مشتری‌ها به صورت پرایود لیبل بود که با عقد قرارداد ظرفیت خالی با مشتری‌ها به حمدالله حل شد.

- در حال حاضر وضعیت فعالیت شما چگونه است؟

در حال حاضر درست هست که به دلیل کرونا کسب و کار ما هم مثل بسیاری از کسب کارهای دیگر تحت تأثیر قرار گرفته و با کاهش فروش و صادرات مواجه شده اما ما تمام تلاش خود را به کار بسته‌ایم تا با یافتن راه‌ها و کانال‌های فروش جدید به خصوص از طریق بستر اینترنت به حفظ بقای کسب و کار و حتی افزایش فروش مجموعه کمک کنیم.

- چه توصیه ای به دیگر زنان و دختران سرزمین ایران دارید؟

توصیه می‌کنم به تمام بانوان سرزمینم که یک توانمندی پول ساز در خودشون برای روزهای میاد پرورش دهند تا خدایی ناکرده زمانی که روزگار بر وفق مراد پیش نرفت و پشتوانه مالی نداشتند لنگ نمانند.

- آینده کارآفرینی زنان و دختران را چگونه می بینید و سخن پایانی شما با مخاطبین؟

سخن پایانی من همان توصیه ای است که به بانوان سرزمینم داشتم. آینده ای این کارآفرینی قطعاً روز به روز بهتر و بهتر خواهد شد زیرا که به حمدالله فرهنگ کارآفرینی توسط زنان و برای زنان در سرزمینمان روز به روز بهتر جا می‌افتاد و زنان کارآفرین امروز قطعاً کارآفرین‌های بزرگی را برای آینده ای ایران تربیت خواهند کرد.

با مطالعه نظرات کارشناسی جناب آقای دکتر دل انگیزان و همچنین موفقیت کسب و کار سرکار خانم مریم یعقوبی، می توانیم نوید روز هایی را بدهیم که موفق بودن یک کسب و کار، دیگر مرتبط با جنسیت کارآفرین آن نباشد. امیدواریم مدیران تصمیم گیر در بخش اقتصاد و همچنین مدیران بخش آموزشی کشور، تلاش خود را برای برطرف سازی موانع اقتصادی و فرهنگی به ثمر برسانند و شاهد حضور هرچه بیشتر بانوان این سرزمین در بخش تولید و اقتصاد باشیم. این بانوان موفق بدون شک می توانند الگو نسل جدید دختران سرزمینم باشند، الگوهایی که مستقل بودن، موفق بودن، مفید بودن و نقش داشتن در جامعه را یاد می دهند.

